

En sammanfattning:

Heimbygdametoden, en förändringsprocess för föreningsförnyring

Förnyingsarbete i den här metoden handlar om en förändringsprocess där man arbetar med sin förening och rörelse för att förstå varför man inte lyckas nå nya målgrupper och hur det kan förändras. Det handlar alltså inte om barn och unga eller särskilda målgrupper, utan om att bli en rörelse där människor i alla åldrar känner sig välkomna och hemma. Att bli en rörelse där vi möts över generationerna.

För att komma dit behöver vi göra ett förändringsarbete, både för att öppna upp inom rörelsen och för att hitta kärnan i vår verksamhet och vårt engagemang. Vi behöver också sätta ord på vad det är som gör det roligt att vara engagerad. När vi har gjort detta kan vi kommunicera vilka vi är och varför det vi gör är roligt, viktigt och relevant för samtiden på sätt som når utanför de som redan är engagerade eller intresserade.

Metoden presenterar fyra olika delar som tillsammans utgör förändringsprocessen:

- **Grunda och stärka**
- **Gödsla det vi vill ska växa**
- **Välkomnande förening för alla**
- **Reflektera**

Grunda och stärka handlar både om det individuella engagemanget och föreningens roll. Här handlar det väldigt mycket om att våga rannsaka och fråga sig varför. Varför är vår förening viktig för samhället och samtiden? Varför ska vi finnas? Varför är jag engagerad? Genom att arbeta sig igenom detta hittar man till slut fram till grunden samtidigt som man också stärker den.

Gödsla det vi vill ska växa handlar om att ta det aktiva valet att fokusera på det vi vill se mer av i stället för det vi inte vill se mer av. Det handlar om att identifiera vad som gör det roligt och lustfyllt att vara med i föreningen så att vi kan få det att växa och spridas till fler.

Välkomnande förening för alla är något de allra flesta vill vara och tycker är viktigt, men hur är vi det i praktiken? Här handlar det om att bli medveten om vad det är som faktiskt får människor att känna sig välkomna. Om praktiska saker som att vara glada och nyfikna när nya människor kommer och om att titta på sina föreningsstrukturer för att nya inte ska känna sig dumma. Vad är självklart för oss som är med men svårt att förstå för nya?

Reflektera handlar förstås om att reflektera, om att utvärdera och dra lärdom av det man gjort och att fortsätta ställa sig frågan varför.

Metoden är ingen quick fix och presenterar inte några "rätta svar" eller någon universallösning eftersom alla föreningar har olika förutsättningar och därmed behöver jobba med olika saker, utan ska fungera som ett stöd och redskap för att sätta igång en långsiktig förändringsprocess.

Heimbygdametoden har sin grund i projektet *Så blir vi yngre* som Heimbygda, Jämtland Härjedalens hembygdsförbund, drev 2015-2018 och därefter har implementerat i sin verksamhet. Idag är metoden en del av SHF:s arbete för föreningsförnyring.